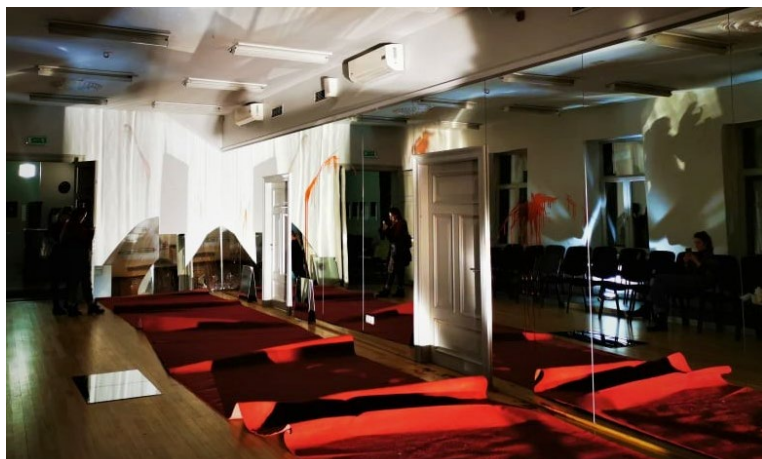

Viljams Šekspīrs

Makbets

29. septembrī plkst. 15.00 un 19.00

"Nāk rītdiena un atkal rītdiena,
Un sīkiem soļiem dien' no dienas lien,
Līdz pēdēj's laika sprīdis nostaigāts;
Tā aiziet visas mūsu vakardienas,
Vien nelgām ceļa lāpas turēdamas
Uz kapa pišļiem. Īsa mūža svece,
Tu esi izdzisusi! Dzīvība
Ir ceļojoša ēna, nabags aktieris,
Kas brīdī paplātās un patrokšņo
Uz skatuves un vēlāk nav vairs dzirdams;
Ir plānprātiņa teika, šausmīga
Un trokšņu pilna, bet bez nozīmes."

/Viljams Šekspīrs/

Režija un scenogrāfija: Endīne Bērziņa
Lomās: Sabīne Alīse Ozoliņa, Endīne Bērziņa, Andris Zeļonka,
Anna Klišāne, Roberts Dauburs, Jurgis Lūsis
Kustību asistente: Sintija Skrabe
Producente: Katrīna Smilga

Kāpēc no visām Šekspīra lugām Tu izvēlēties tieši "Makbetu"?

Es zināju, ka gribu veidot izrādi, kurā es pati piedalītos kā aktrise, jo man ļoti, ļoti patīk spēlēt pašai. Kura tad ir mana loma? Kur es vairāk jūtu sevi tajos darbos? Lasīju, lasīju, un tad izdomāju – Makbets! Es būšu Makbets! Un kaut kā sakrita, ka es pat nebiju pārlasījusi to darbu, bet es zināju, ka tas ir īstais, jo tur ir cīņa. Tur ir arī struktūra, kuru var ielikt citā struktūrā, un uzreiz man bija skaidrs, ka es varēšu ielikt sevi tajā darbā, jo tas ir man tuvs.

Kas ir centrālā tēma Tavā izrādē?

Sākuma uzstādījums bija par to, kā aktieris iejūtas lomā. Tāpēc tur ir mans *alter ego*, mēs esam divas vienādas meitenes. Viss sākas ar to, ka tev kāds pasaka: "Tev sanāk! Forši!" Un tad seko ceļš, kā tu ej līdz tam un ko tu upurē. Tu kāp kā Makbets. Līķu kaudze ir zem viņa, un viņš ir virspusē. Viņš sasniedz savu mērķi, bet varbūt varēja citādāk. Pēc tam man atklājās paralēles ar pašu izrādes struktūru, ar to, kā veidojas izrāde – tev ir mērķis un tas, ko tu iegūsti vai zaudē, to sasniedzot. Kaut kā viss savijas vairākos līmeņos. Beigās jau tas tomēr bija par vēlmi kaut kam būt.

Kurā brīdī Tu saproti, ka esi sasniegusi to mērķi, uz kuru ej?

Izrādē kliedzu, ka esmu aktrise, ka esmu režisore. Tā jau ir – tu vari uztaisīt mazu, mazu darbiņu, bet tas nozīmē, ka tu esi. Tev nevajag būt milzīgai zvaigznei, lai tu būtu, un tas ir tas beigu brīdis, kad tu izej visam cauri, visām tām nāvēm, kad saproti, ka tu esi. Tu ej uz mērķi, bet tas viss ir par to, kā pats sevi beigās nosauc. Ja tev liekas, ka tu esi aktieris vai režisors, tad tu esi. Cik tu gribi būt kvalitatīvs, tas jau ir cits stāsts.

Tavā izrādē svarīgu lomu ienem spoguļi. Ko tie nozīmē Tev?

Man tā ir lomas ieņemšana dubultojojoties, veidojot jaunu realitāti. Izrādē arī tā notiek – aktieri iziet ārā no lomas, tā ir viena realitāte, ieiet iekšā – vēl viena realitāte. Mēs varam pagriezt spoguļi pret spoguļi, un rodas citas realitātes. Arī skatītājs ir spoguļi. Vai viņš ir īsts, vai neīsts? Vai viņš ir izrādes realitātē? Viņš visu laiku sēž, un īstenībā viņš redz visus, bet viņš jau neskatās blakus, bet caur spoguļi. Vai vispār spoguļis ir precīzs atspoguļojums?

Kā notiek Tava saruna ar iestudējuma darba autoru, ar Šekspīru?

Es negribu teikt, ka tas ir dialogs. Īsti jau neatbild tas autors, bet tu mēģini skatīties uz lugu kopumā un saprast, ko drīkst salikt kopā un ko – atmest, lai tā nesabruktu. Spēcīgā dramaturģijā ir jau tās nesošās sienas, tādēļ mazās sienas var nobrucināt, māja nesabruks, bet būs jauns dizains.

Arī runājot par formu: vai vispār to var pasniegt, piemēram, komiski? Vai tu kaut kā neaizvairo to stāstu? Vai tā paliek traģēdija? Pārlasot lugu, tu uz šiem jautājumiem atbildi, un tā ir tā saruna. Tev ir jautājums? Atkal ej cauri.

Intervēja Elizabete Vuškāne